

Miejskie projekty transportowe realizowane w ramach POIiŚ – problemy na etapie aplikowania i podczas realizacji

Centrum Unijnych Projektów Transportowych

Legionowo, 16 lutego 2012 r.

Doświadczenia CUPT w zakresie przygotowania projektów

1. Wniosek o dofinansowanie + załączniki
2. Niebieska Księga dla sektora transportu publicznego
3. Wytyczne Ministerstwa Rozwoju Regionalnego:
 - w zakresie postępowania w sprawie oceny oddziaływania na środowisko dla przedsięwzięć współfinansowanych z krajowych lub regionalnych programów operacyjnych
 - w zakresie dofinansowania z programów operacyjnych podmiotów realizujących obowiązek świadczenia usług publicznych w transporcie zbiorowym.
 - w zakresie wybranych zagadnień związanych z przygotowaniem projektów inwestycyjnych, w tym projektów generujących dochód
 - w zakresie kwalifikowania wydatków w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko

Doświadczenia CUPT w zakresie przygotowania projektów

Realizacja kilku projektów na tym samym obszarze w tym samym czasie

Aglomeracja Warszawska:

- 7.3-8 Uruchomienie obsługi transportem kolejowym Lotniska im. Fryderyka Chopina. Szybka Kolej Miejska Sp. z o.o.
- 7.3-10.1 Przebudowa i rozbudowa bocznic kolejowej ze stacji kolejowej Modlin do Portu Lotniczego w Modlinie oraz budowa stacji / przystanku kolejowego na terenie Portu Lotniczego w Modlinie. Samorząd Woj. Mazowieckiego
- 7.3-10.2 Zakup taboru kolejowego do obsługi portów lotniczych i przewozów aglomeracyjnych w korytarzu linii E-65 oraz aglomeracji warszawskiej. Koleje Mazowieckie Sp. z o.o.
- 7.1-18 „Modernizacja linii kolejowej nr 8, budowa łącznicy do lotniska Okęcie” PKP PLK S.A.
- RPO WM „Uruchomienie lotniska komunikacyjnego poprzez modernizację istniejącej infrastruktury oraz budowę nowej związanej z obsługą samolotów i pasażerów na terenie byłego lotniska wojskowego w Modlinie” Mazowiecki Port Lotniczy Warszawa-Modlin Sp. z o.o.

Doświadczenia CUPT w zakresie przygotowania projektów

O czym należy pamiętać

Różni:

- wnioskodawcy oraz wykonawcy dokumentacji aplikacyjnej **ale**.....

Zbieżne:

- terminy realizacji inwestycji,
- założenia do analizy finansowej i ekonomicznej,
- dane dotyczące potoków pasażerskich (liczba pasażerów jest ograniczona!),
- założenia do prognoz cen biletów / taryf,
- podział korzyści ekonomicznych pomiędzy kilka projektów.

Doświadczenia CUPT w zakresie przygotowania projektów

Możliwości realizacji projektów przez miasta nie posiadające operatorów wewnętrznych

I. Powołanie operatora – podmiotu wewnętrznego:

- samorządowy zakład budżetowy / spółka komunalna

II. Zlecenie świadczenia usług przedsiębiorcy zewnętrznemu:

- wybór na zasadach określonych w prawie zamówień publicznych lub ustawie o koncesji;
- z wnioskiem o dofinansowanie projektu może wystąpić organizator, np. gmina, lub przedsiębiorca zewnętrzny;
- umowa o świadczenie usług publicznych powinna określać m.in. zasady wyliczenia rekompensaty a ponadto, w odniesieniu do taboru lub innych składników majątkowych dofinansowanych z Programu Operacyjnego, zasady ich przekazania przedsiębiorcy albo zasady ubiegania się przedsiębiorcy o dofinansowanie;
- składniki majątkowe przekazywane nieodpłatnie operatorowi w związku ze świadczeniem przez niego usług publicznych obniżają wysokość rekompensaty otrzymywanej przez operatora, ponieważ obniżają koszty, które ponosi on w związku ze świadczeniem usług publicznych.

Doświadczenia CUPT w zakresie przygotowania projektów

Dokumenty określające zasady świadczenia usług publicznych w transporcie zbiorowym
(wymagany załącznik do WoD):

- uchwała o utworzeniu spółki / powołaniu samorządowego zakładu budżetowego;
- umowa lub statut spółki / samorządowego zakładu budżetowego;
- umowa o świadczenie usług publicznych w zakresie lokalnego transportu zbiorowego;
- model finansowy wykazujący, iż w wyniku otrzymania przez przewoźnika środków z danego Programu Operacyjnego rekompensata nie przekroczy dopuszczalnej wysokości

Najczęściej występujące problemy przy aplikowaniu:

- niedostosowanie zapisów umowy o świadczenie usług publicznych do wymogów Rozporządzenia (WE) nr 1370/2007 z dnia 23 października 2007 r. dotyczącego usług publicznych w zakresie kolejowego i drogowego transportu pasażerskiego oraz uchylające rozporządzenia Rady (EWG) nr 1191/69 i (EWG) nr 1107/70, w szczególności:

Doświadczenia CUPT w zakresie przygotowania projektów

- brak zapisów dot. zasad ubiegania się przez operatora o dofinansowanie nabycia taboru lub innych składników majątkowych środkami publicznymi (konieczność uwzględnienia przysporzenia wynikającego z dofinansowania środkami unijnymi w wyliczeniu dopuszczalnej rekompensaty),
- brak zapisów dotyczących weryfikacji wysokości rekompensaty (audyt rekompensaty),
- brak zapisów dotyczących stosowania norm jakości oraz podnoszenia jakości usług świadczonych w zakresie publicznego transportu zbiorowego,
- brak zapisów dotyczących kar umownych,
- brak zapisów dotyczących dopuszczalności podwykonawstwa,
- brak szczegółowej metodologii obliczania rekompensaty,
- brak warunków korzystania ze środków transportu należących do organizatora (konieczność uwzględnienia przysporzenia wynikającego z dofinansowania środkami unijnymi w wyliczeniu dopuszczalnej rekompensaty).

Doświadczenia CUPT w zakresie przygotowania projektów

Błędy w dokumentacji środowiskowej

- brak przedstawienia analizy wariantów realizacji (lokalizacyjnych lub technologicznych) przedsięwzięcia w raporcie o oddziaływaniu na środowisko i uzasadnieniu do decyzji środowiskowej,
- brak udokumentowania przeprowadzenia *screeningu* dla przedsięwzięć z II grupy,
- brak przeprowadzenia szczegółowej analizy oddziaływania planowanej inwestycji na obszary Natura 2000 i na obszary z Shadow List,
- brak poddania konsultacjom społecznym wszystkich dokumentów zgromadzonych podczas procedury OOŚ (przykładowo wykonano aneks do Raportu, który nie podlegał konsultacjom społecznym),
- niewłaściwe streszczenie nietechniczne do raportu – brak odniesienia się do wszystkich rozdziałów,

Doświadczenia CUPT w zakresie przygotowania projektów

Błędy w dokumentacji środowiskowej

- nieprecyzyjne zapisy w raporcie o oddziaływaniu na środowisko oraz w zapisach w decyzji środowiskowej dotyczących stosowania środków łagodzących negatywne oddziaływanie przedsięwzięcia (przykładowo – lokalizacja i konstrukcja ekranów dźwiękochłonnych, przejść dla zwierząt),
- brak ustosunkowania się w uzasadnieniu do decyzji środowiskowej do wszystkich stanowisk organów zaangażowanych w postępowaniu OOS, nie przytaczano dokładnych zapisów przedmiotowych uzgodnień,
- brak spójności zakresu projektu w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz w decyzji o pozwoleniu na budowy,
- brak spójności zakresu projektu w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz w zmianie decyzji o pozwoleniu na budowę,
- brak inwentaryzacji przyrodniczej na etapie sporządzania raportu o oddziaływaniu na środowisko,
- niespójność w numerach działek na terenie których będzie realizowana inwestycja w decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach oraz w decyzji o pozwoleniu na budowę.

Doświadczenia CUPT w zakresie przygotowania projektów

Środki finansowe

- stopa dofinansowania 59% (wcześniej 50%) – wkład własny 41% + wydatki niekwalifikowalne,
- konieczność zabezpieczenia środków finansowych na realizację całej inwestycji / projektu,
- możliwy długi okres oceny dokumentacji aplikacyjnej (kwestie środowiskowe, problemy z umową na świadczenie usług publicznych w transporcie, błędna założenia do studium wykonalności i analizy kosztów i korzyści),
- w skrajnym przypadku beneficjent musi mieć możliwość sfinansowania całej inwestycji środkami własnymi i wystąpienie o refundację po jej zakończeniu (dotyczy zwłaszcza projektów taborowych).

Doświadczenia CUPT w zakresie przygotowania projektów

Rozliczenie projektu

- sformalizowana procedura,
- konieczność rozliczenia zaliczek w określonym terminie (spóźnienie = odsetki karne),
- kontrola postępowań przetargowych w projekcie obejmujących wydatki kwalifikowalne (możliwość nałożenia korekty finansowej ze względu na nieprawidłowości w postępowaniu w przedziale 5% - 100%),
- kontrola na miejscu realizacji inwestycji,

Doświadczenia CUPT w zakresie przygotowania projektów

Dobre przygotowanie kluczem do sukcesu

Dzisiejsze przygotowanie określa jutrzejsze osiągnięcia

Spektakularne osiągnięcie jest zawsze poprzedzone niespektakularnym przygotowaniem